

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Рішення вченої ради  
Дніпровського національного  
університету імені Олеся Гончара  
«19» 11 2020 р.

Введено в дію «22» 12 2020 р.  
наказ в.о. ректора Дніпровського  
національного університету імені  
Олеся Гончара № 289



## КОДЕКС ПРАЦІВНИКА ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

*Кодекс працівника Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара* (далі – Кодекс, ДНУ) визначає правила (норми) етичної поведінки працівників закладу вищої освіти. *Дотримання працівником у своїй поведінці вимог Кодексу є основою для:*

- формування сучасної моделі взаємовідносин викладача і співробітника з колективом та відчуття ними свого особистого внеску в розвиток університету;
- надання якісних освітніх послуг, які задовольнятимуть потреби громадян.

*Метою Кодексу є:*

- вироблення єдиних вимог до поведінки працівників і службової етики;
- підвищення рівня довіри громадян до працівників закладу вищої освіти (ЗВО);
- запровадження контролю за якістю та ефективністю роботи працівників університету.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – класичний заклад вищої освіти, п'ятий за датою свого відкриття університет України, один із найпотужніших освітніх, науково-дослідницьких, культурно-просвітницьких центрів нашої держави. Його високий авторитет, всеукраїнське та світове визнання забезпечила багатолітня самовіддана праця кількох поколінь викладачів, співробітників і випускників. Університет дав світові плеяду відомих учених, академіків, професорів, які своїми оригінальними ідеями й дослідженнями здобули загальнодержавне та міжнародне визнання.

Для успішного здійснення своєї місії, побудованої на засадах ефективної освітньої, наукової, міжнародної та культурно-просвітницької діяльності й спрямованої на забезпечення максимально сприятливих умов для самореалізації учасників освітнього процесу, на виховання високоосвіченої, національно

свідомої особистості, керівництво університету спрямовує свої зусилля на вирішення таких стратегічних завдань:

- задовольнити потребу особистості в інтелектуальному, культурному і моральному розвитку;
- об'єднати і згуртувати колектив навколо ідеї подальшого всебічного розвитку закладу вищої освіти, регіону, держави;
- створити максимально сприятливі умови для ефективного функціонування всіх підрозділів і соціального захисту викладачів, співробітників і студентів;
- надавати рівні можливості для громадян у здобутті вищої освіти незалежно від їхньої національності, соціального походження, матеріального становища, віросповідання чи політичної орієнтації;
- задовольнити потребу суспільства в конкурентоспроможних фахівцях, що поєднують глибокі професійні знання із високою культурою та суспільною активністю;
- брати участь у формуванні громадянської позиції у студентів, бажання і здібностей до праці, збереження моральних, культурних і наукових цінностей, поширенні знань серед населення, підвищенні його освітнього і культурного рівня;
- сформувати сучасну освітню інфраструктуру з найширшим використанням інноваційних, переважно інформаційних технологій, передового досвіду навчання та виховання студентської молоді, налагодження її змістовного дозвілля і здорового способу життя;
- проводити фундаментальні та прикладні дослідження в галузі природничих, технічних та гуманітарних наук у тісному зв'язку з освітнім процесом, брати участь в інноваційній діяльності, поширенні й пропаганді наукових знань;
- забезпечити постійне підвищення якості університетської освіти, оновлення змісту, форм та методів організації навчально-виховного процесу, спрямованих на розвиток особистості студента та індивідуальний підхід до формування його професійних і ціннісних якостей, впровадження гуманістичної моделі фахівця нового типу, здатного жити і працювати в реаліях соціокультурної динаміки ХХІ століття;
- сприяти неухильному нарощуванню наукового потенціалу ЗВО, підготовці нової, талановитої генерації науковців, піднесенню рівня і престижу університетської науки, зміцненню творчих зв'язків та взаємодії з академічними установами у пріоритетних напрямках науково-технічного прогресу, особливо в галузі фундаментальних і соціально-гуманітарних досліджень;
- послідовно і цілеспрямовано розширювати міжнародне співробітництво з провідними університетами та науковими центрами зарубіжних країн, що сприятиме поглибленню інтеграції ДНУ в європейський і світовий науково-освітній простір.

Тому ми зацікавлені в тому, щоб і надалі стиль поведінки і ділового спілкування викладачів та співробітників, їхній комунікабельний простір, відкритість, демократичність ставали дедалі впливовішими елементами формування морально-психологічної гармонії і по-справжньому високої культури



взаємовідносин у колективі, створювали надійне підґрунтя здорового корпоративізму, ретельності, сумлінності та самовідданості в роботі, були запорукою подальшого розвитку і процвітання університету.

Саме ці стратегічні орієнтири становлять підґрунтя Кодексу працівника ДНУ.

### **Загальні положення**

Вироблені й упроваджені в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара правила є творчим узагальненням досвіду і стандартів поведінки та добросовісності працівників, що сформувалися впродовж десятиліть у практиці діяльності нашого та інших закладів вищої освіти, з урахуванням особливостей функціонування освітянської галузі в цілому. Вони визначають основні вимоги морально-етичного характеру до співробітників ЗВО, ґрунтуються на визначених Конституцією та законодавством України принципах і засадах національної системи освіти й спрямовані на створення умов для повномасштабного, високоефективного здійснення поточних і стратегічних завдань університету, неухильного зростання його авторитету, сумлінного виконання адміністративно-управлінським, науково-педагогічним, науковим, педагогічним, навчально-допоміжним обслуговуючим персоналом своїх посадових обов'язків, зміцнення репутації університетського працівника.

Стиль поведінки і вчинків працівника університету на робочому місці та в побуті має бути взірцем професіоналізму, ініціативності, чесності, відданості справі, відповідальності за виконання своїх обов'язків і дотримання трудової дисципліни, вірного служіння рідному університету, державі та народу України; якнайповніше відповідати загальноприйнятим у цивілізованому світі нормам і стандартам, забезпечувати поглиблення зв'язків і зростання довіри суспільства до вищої школи, сприяти формуванню особистості майбутнього фахівця, реалізації конституційних прав і свобод людини, громадянина.

Працівники університету, як і інші громадяни, користуючись своїм конституційним правом, можуть мати власні політичні погляди, думки, позицію, брати участь у суспільно-політичному житті регіону, країни, але згідно з відповідним положенням Статуту ДНУ – лише поза межами службових повноважень і в позаробочий час.

Ці правила є обов'язковими для всіх категорій працівників університету, з якими вони знайомляться при оформленні на роботу. Незгода кандидата на посаду з Кодексом взагалі чи окремими його положеннями розглядається керівництвом закладу як відмова працювати в цьому колективі.

### **Основи професійної етики і моралі працівника ДНУ**

Сучасний працівник університету, уособлюючи в собі кращі риси співробітників попередніх поколінь, незалежно від віку, посади та виду професійної діяльності – це не тільки кваліфікований фахівець у своїй галузі, а й взірець високої духовності, моралі, загальної культури, ерудиції, справжньої порядності й людяності. При виконанні службових обов'язків він має діяти виключно в чинному правовому полі держави, на підставі, в обсязі і в спосіб, що

передбачені Конституцією та законами України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, Статутом, наказами та іншими внутрішньоуніверситетськими документами регламентуючого характеру, на засадах чесності, справедливості, відповідальності, відкритості й прозорості.

### **Працівник ДНУ повинен:**

- чесно й сумлінно виконувати посадові обов'язки, виявляти ініціативу і творчість, постійно вдосконалювати організацію дорученої ділянки роботи, підвищувати свій професійний, інтелектуальний та культурний рівень за освітньо-кваліфікаційними програмами в системних формах (науково-методичних семінарах, ФПК, стажування і т.п.), а також шляхом самоосвіти;
- всіляко підтримувати честь і гідність України, Президента, Уряду, Верховної Ради, міста, освітнього закладу, факультету, відділення, кафедри, лабораторії, колег, керівників, студентів;
- рішуче виступати проти будь-яких спроб антиконституційної зміни існуючого в Україні державного і суспільного ладу, дій політичних сил чи окремих фізичних осіб, що загрожують стабільності й порядку в країні, регіоні або безпеці громадян;
- відзначатися зразковою власною поведінкою на робочому місці, у родині та побуті, не допускати ніяких відхилень від вимог цього Кодексу, порушень трудової дисципліни, аморальних чи антигромадських проявів та вчинків;
- знати українську мову, вільно володіти нею, забезпечувати навчальний процес, науково-дослідну, адміністративно-організаційну й культурно-просвітницьку роботу;
- доброзичливо і шанобливо ставитися до колег, керівників, студентів, підлеглих, інших осіб. Дотримуватися високої культури спілкування й цивілізованого розв'язання спірних питань, уникаючи дій та вчинків, які можуть зашкодити інтересам окремих членів колективу, авторитету університету в цілому;
- оперативно реагувати на правомірні звернення та пропозиції студентів, викладачів, працівників щодо поліпшення умов їхнього навчання, праці, побуту та відпочинку, модернізації навчально-виховного і наукового процесу, матеріально-технічної бази, не допускаючи байдужості, бюрократизму, свавілля чи нестримності у висловлюваннях при розгляді таких питань;
- своєчасно і сумлінно виконувати рішення органів державної влади та управління, вищих посадових осіб, накази, розпорядження і доручення ректорату, вказівки своїх безпосередніх керівників;
- виявляти толерантність і належну повагу до прав, обов'язків та законних інтересів громадян, їхніх об'єднань, різних політичних і релігійних організацій, шанування й дотримання державних свят, національних традицій, звичаїв та обрядів, встановленого протоколу в стосунках із зарубіжними партнерами чи окремими іноземцями;



- виявляти повагу до людей, що не палять, і турботу про їхнє здоров'я, утримуватися від паління на території ДНУ;
- постійно дбати про збереження університетського майна, підтримання зразкового санітарного порядку на території університетського містечка, у навчальних корпусах, гуртожитках та інших об'єктах;
- піклуватися про те, щоб доручені працівнику матеріальні та фінансові ресурси використовувалися раціонально, ефективно, економно;
- утримуватися від участі в незаконних страйках, мітингах, демонстраціях, акціях громадянської непокорі чи інших діях, що перешкоджають нормальному функціонуванню закладу вищої освіти, органів державної влади та управління, призводять до дестабілізації внутрішньоуніверситетської й загальної суспільної атмосфери.

#### **У викладацькій діяльності:**

- викладачі й наукові співробітники ДНУ повинні чесно виконувати свій головний професійний обов'язок; бути прикладом для студентів;
- підтримувати високий рівень педагогічної кваліфікації;
- бути глибоко компетентним у своїй галузі;
- об'єктивно оцінювати знання, уміння і навички студентів;
- утримуватися від спілкування зі студентами, які можуть заважати ефективному навчанню й впливати на результат навчальної діяльності (комерційне партнерство, стосунки боржника і позикодавця тощо);
- вважати неприпустимими дії, що можуть бути кваліфіковані як залякування, переслідування, не поводитися агресивно по відношенню до студентів і аспірантів;
- не допускати висловлювань, грубої лексики, що принижують честь і гідність студентів та аспірантів;
- не допускати дискримінації студентів і аспірантів за національною, расовою, статевою чи іншими ознаками.

#### **У дослідницькій та експертній діяльності:**

- віддавати свої сили, знання, досвід справам, які примножують наукові досягнення ДНУ;
- здійснювати наукові дослідження за принципом відкритості отриманих наукових результатів для критики;
- прагнути до максимального зменшення несприятливого впливу досліджень на людей, тварин і навколишнє середовище, дотримуватися принципів біоетики та екології;
- не чинити плагіату, не присвоювати чужі ідеї з неопублікованих джерел;
- використовувати результати наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в академічному середовищі правил цитування й оформлення посилань;
- не порушувати прав учасників дослідження, що виступають як співавтори;

- здійснюючи функції експерта або рецензента, прагнути до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових праць;
- дотримуватися конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої у процесі експертизи, рецензування або наукового керівництва;
- сприяти науковому зростанню здобувачів вищої освіти, аспірантів і докторантів, а також набуттю ними навичок відповідного проведення наукових досліджень.

### **У стосунках з колегами**

- поважати свій колектив, глибоко усвідомлювати, що сформований у ньому здоровий морально-психологічний клімат є запорукою успішного вирішення завдань, які висуваються перед вищою школою, зокрема університетом;
- бути доброзичливим, толерантним, уникати вторгнення в приватне життя, не поширювати будь-якої інформації, що ганьбить колег, не ображати їх;
- не допускати дискримінації колег на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншими ознаками;
- належно ставитися до колег в особистому спілкуванні та при публічному обміні думками, не підривати навмисно їхню професійну репутацію.

### **Стосовно університету в цілому**

- поважати традиції, історію, символіку ДНУ, піклуватися про його престиж та авторитет;
- виконувати вимоги Статуту ДНУ, Правила внутрішнього розпорядку, дотримуватись інших нормативних вимог, прийнятих в університеті;
- виконуючи дослідницьку, викладацьку чи громадську роботу за межами університету, не ставити під загрозу інтереси університету та виконання своїх професійних обов'язків.

### **Працівник ДНУ не має права:**

- використовувати службове становище у власних цілях, з метою задоволення приватного інтересу для себе особисто або членів своєї родини, близьких родичів, друзів чи осіб та організацій, з якими він мав або має спільні ділові зв'язки;
- вирішувати питання, пов'язані із вступом, навчанням в університеті, працевлаштуванням у його підрозділах, чинити інші дії, котрі можуть сприйматися як підстава для підозри у зловживанні посадовим становищем та корупції;
- вимагати або приймати від будь-кого подарунки, послуги та інші речі, які є чи можуть сприйматись як неправомірна винагорода за рішення чи дії, що належать до його службових обов'язків;

- надавати незаконні переваги та пільги фізичним і юридичним особам у здійсненні фінансово-господарської діяльності на території університету чи поза його межами;
- неправомірно втручатися у приватне життя підлеглих, колег, студентів, користуватися можливостями батьків чи друзів студентів і працівників за винятком випадків, коли потрібен вплив рідних і близьких задля коригування лінії поведінки, вчинків, навчання чи роботи останніх;
- займатися підприємницькою та іншими видами дозволеної законом діяльності, якщо вона заважає йому належним чином виконувати свої повноваження або якій він мусить приділяти увагу безпосередньо впродовж робочого часу за основним місцем роботи в університеті;
- відмовляти фізичним і юридичним особам у наданні згідно з існуючими правовими актами своєчасної, достовірної й повної інформації з відповідних службових питань, включаючи підготовку та видачу передбачених законодавством довідок, посвідчень тощо;
- розголошувати довірену йому державну таємницю, іншу інформацію з обмеженим доступом, встановлену законами України, зокрема й після залишення посади, а також використовувати таку інформацію для власних цілей або в інтересах інших осіб шляхом порад чи рекомендацій;
- самостійно, без узгодження з ректоратом порушувати перед органами державної влади та управління статутні питання діяльності університету чи окремих його підрозділів та посадових осіб.

### **Відповідальність за недотримання вимог Кодексу**

Порушення цих правил працівниками університету є підставою для застосування щодо них комплексу заходів громадського впливу та заходів, передбачених чинним законодавством. Ці питання має розглядати Дисциплінарна рада ДНУ під головуванням ректора, яка обирається на конференції трудового колективу терміном на три роки.

Рішення Дисциплінарної ради є рекомендаційними для ректора університету.

Директор Центру гуманітарних проблем  
освіти та виховання молоді


 Валентин ІВАНЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Дмитро СВИНАРЕНКО

Начальник юридичного відділу

 Едуард ГЛУГОВСЬКИЙ